

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Sverigefinska
skolan Sthlm i Stockholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Sverigefinska skolan Sthlm avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Sverigefinska skolan Sthlm i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sitt arbete med uppföljning och analys för att kunna fatta beslut om träffsäkra utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver gemensamt utveckla och implementera metoder så att eleverna regelbundet deltar i planering och utvärdering av sin egen utbildning.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt för arbetet med att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar samt ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **1 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till

Skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI: 2024:9964) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med elever, lärare, rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp kunskapsresultat och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen men helhetsperspektivet i analyserna saknas. Rektorns uppföljning av kunskapsresultat omfattar till exempel betygsprognoser, betyg, kartläggningsmaterial, resultat på de nationella proven och omdömen. Undervisningens genomförande och kvalitet samt hur värdegrundsuppdraget genomsyrar undervisningen följer rektorn upp genom observationer, enkäter och vid medarbetarsamtal. Rektorn kan därutöver ta del av lärares uppföljningar och planeringar. Rektorns analysarbete utgår till stor del från lärarnas egna analyser av sitt eget arbete och det saknas ett fördjupande analysarbete som kopplar samman skolans resultat med de förutsättningar eleverna ges genom utbildningens kvalitet och genomförande.

Utvecklingsåtgärder har en svag koppling till uppföljning och analys samt innehåller åtgärder med vag koppling till elevernas behov och undervisningens genomförande. Rektorn har till exempel fattat beslut om utvecklingsområden såsom utveckla undervisningen för särskilt begåvade elever, öka elevernas psykiska och fysiska välmående och positiv pedagogik. Områdena är valda utifrån generella resonemang snarare än uppföljning och analys av skolans samlade resultat. Mål och utvärderingar är otydligt formulerade och utvecklingsområdena är inte heller förankrade eller tydligt motiverade hos all personal. Ett exempel är positiv pedagogik där lärare övertygade rektorn om satsningens fördelar, snarare än att beslutet fattades utifrån identifierade behov. Rektorn uppger att engagerade pedagoger leder arbetet och att skolan kommit långt i

processen med positiv pedagogik men inga tydliga mål är formulerade. Däremot utvärderas insatsen i ledningsgruppen och rektorn har tankar om vad insatsen på längre sikt kan leda till. Ett exempel som däremot har koppling till identifierade behov och analys är satsningen på det finska språket genom språkutvecklingsgrupp med fokus på finska språket (Kielo).

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete och rektorn säkerställer inte heller att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn uppger att det inte finns några större skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar och att inga åtgärder vidtas utifrån skillnader mellan flickor och pojkar. Samtidigt visar granskningen att skillnader finns. Exempelvis har flickor högre betyg i flera ämnen, och det finns påtagliga skillnader i avvikelse mellan betyg och resultat på de nationella proven mellan flickor och pojkar men en fördjupad analys av orsaken till skillnaderna saknas. Vidare finns också skillnader mellan flickor och pojkars svar utifrån Skolinspektionens enkät 2024 i flertalet frågor kring elevernas upplevelse av utbildningen. Exempelvis kring inflytande, studiero och trygghet. I årskurs 8 är pojkarna till exempel generellt mer nöjda än flickorna. Rektorn uppger att det kan vara intressant att följa upp resultat utifrån kön mer noggrant, vilket också gjorts tidigare. Visserligen förs samtal på skolan där jämställdhetsfrågor kan komma upp exempelvis i vissa ämnen. Men samtalen som förs är sällan systematiserade och det finns en begränsad förväntan på att de ska leda till ett gemensamt förhållningssätt avseende hur undervisningen ska bedrivas utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag, men rektorn följer endast till viss del upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka med varandra och med elevhälsan. Det finns en tydlig mötesstruktur där någon ur skolans ledning deltar eller leder mötet. Samtidigt visar granskningen att skolans utvecklingsarbete inte nödvändigtvis leder till en förändrad undervisningspraktik och att det finns delade meningar på skolan om vilka förhållningssätt som det beslutats om. Ett kollegialt arbete som lärarna har medverkat i är kring lektionsstruktur. Rektorn uppger att lärarna använder en gemensam lektionsstruktur samtidigt som lärarna uppger att det inte finns tydliga direktiv kring densamma och granskningen visar att det ser olika ut. Befattningar och uppdrag är kända i organisationen och lärarna har ett fungerande samarbete med speciallärare och de biträdande rektorerna. Det finns dock strukturer och rutiner som inte är nertecknade utan är av mer informell karaktär, såsom skolans sätt att möta upp

nyanställda och eller obehörig personal, där ingen tydlig rutin och eller checklista finns. Men som nyanställd och eller obehörig kopplas man ihop med en erfaren kollega och både arbetslag och ämneslag är behjälpliga.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sitt arbete med uppföljning och analys för att kunna fatta beslut om träffsäkra utvecklingsåtgärder.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att de beslutade utvecklingsåtgärderna har en svag koppling till analys av skolans resultat och skolans behov. Avsaknaden av en tydlig koppling mellan resultat och behov riskerar att innebära att skolans utveckling påverkas negativt genom att resurser inte används där de gör störst nytta.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn bryter ner och studerar skillnader i olika resultat för att genom analysarbetet identifiera möjliga orsaker till resultaten utifrån de faktorer som skolan har möjlighet att påverka för att därigenom få underlag till beslut om konkreta och relevanta utvecklingsåtgärder. Utifrån den bilden kan rektorn utforma tydliga utvecklingsmål för verksamheten avseende de delar som behöver utvecklas och rutiner för andra områden där verksamheten behöver förvaltas. Det är viktigt att arbetet med uppföljning och analys förankras hos personalen för att synliggöra och koppla samman utvecklingsarbetet med verksamhetens genomförande och resultat. Detta arbete bör ta sin utgångspunkt i att rektorn som pedagogisk ledare ger direktiv och förutsättningar för ett välfungerande kollegialt lärande. Exempelvis kan skolledarna under sina regelbundna klassrumsbesök bekräfta och följa upp att de områden som rektorn beslutat om också ger konkreta avtryck i undervisningen. Det underlättar kommande utvärderingar och upprättande av nya mål. I uppföljningsarbetet bör även skolans elevhälsa medverka, i syfte att stödja lärarna i att utforma en undervisning som stärker möjligheter för eleverna att utvecklas maximalt utifrån sina förutsättningar.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med elever, lärare, rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är överlag varierad och lärarna stödjer eleverna. De flesta lärarna varierar undervisningen både avseende arbetsformer och arbetsuppgifter utifrån ämne och innehåll. Lärarna varierar till exempel sin undervisning genom att eleverna får växla mellan att arbeta enskilt, i par eller i grupp även om det förekommer lektioner med mindre variation både avseende arbetsformer och uppgifter. Lärarna varierar även aktiviteterna under lektionerna, exempelvis genom att låta eleverna anteckna, följa med i texten eller läsa själva då lärarna håller genomgångar och visar filminslag. Det skiljer sig dock mellan lärare och mellan stadier hur varierad undervisningen är. Enligt Skolinspektionens enkät 2024, svarar hälften av eleverna i nuvarande årskurs 9 att lärarna endast i till viss del eller inte alls varierar lektionerna så att eleverna får arbeta på olika sätt, de yngre eleverna svarar betydligt mer positivt. Lärares genomgångar under lektionens inledning hjälper eleverna igång med sitt arbete och tydliggör vad eleverna förväntas arbeta med. Genom att komplettera genomgångar med frågor och genom att cirkulera i klassrummet säkerställer lärarna att eleverna kommer igång med sina uppgifter.

Av granskningen framgår vidare att lektionerna följer en för eleverna bekant struktur med ett logiskt flöde av uppgifter utifrån läroplanens mål samtidigt som syfte och mål med lektionen vid start och avslutning av lektionerna tydliggörs i ytterst begränsad omfattning. Syftet med lektionen tydliggörs oftast inte vid start och lektionerna avslutas inte heller genom att lärarna sammanfattar undervisningens olika delar eller knyter samman dessa med syftet för lektionen för att tydliggöra lärandet. Rektorn uppger även att detta skulle kunna utvecklas vidare och formaliseras på skolan. Lektionsuppgifterna följer i huvudsak ett logiskt flöde anpassat utifrån

lektionslängd och i vissa fall tydliggörs tiden för uppgifterna även genom användandet av tidsverktyg.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar överlag för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Flera lärare arbetar exempelvis med att synliggöra varje elev. Lärarna använder olika strategier för att uppmuntra eleverna. Flera lärare skapar också goda relationer och ett tillåtande klassrumsklimat. De lärarna arbetar även med att stärka elevernas motivation genom att uppmärksamma framsteg.

Av granskningen framgår att lärare i stor utsträckning planerar undervisningens innehåll utifrån en medelnivå snarare än att anpassa undervisningen för att stimulera och utmana alla elever utifrån sina förutsättningar. Som ett exempel kan en elev bemötas på olika sätt eller bemötas på ett likadant sätt varje lektion under en hel skoldag, utan att lärarna har en gemensam bild av hur bemötandet sammantaget gynnar den enskildes behov och eller påverkar hela klassens förutsättningar. Detta trots att lärarna nyligen genomgått en fortbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och att ett av skolans utvecklingsområden handlar om att särbegåvade elever ska ha möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Samtidigt framgår att flera lärare planerar sin undervisning för att möta både de elever som har behov av stöd och elever med behov av ytterligare utmaningar. Det framkommer vidare att det i vissa ämnen finns anpassat material och också ett differentierat förhållningssätt men att det inte genomsyrar all undervisning eller är ett gemensamt förhållningssätt på skolan. Detta bekräftas av Skolinspektionens enkät 2024 där lärarna svarade relativt lågt på hur de lyckas ge elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling tillräckliga utmaningar. Av enkäten framgår även att en hög andel av eleverna på högstadiet anser att undervisningen endast till viss del eller inte alls väcker deras intresse.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare utformar undervisningen så att eleverna till viss del får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för det egna lärandet. Eleverna får allmän återkoppling i klassrummet och det är vanligt att eleverna ges återkoppling av typen "bra jobbat". Men återkoppling förekommer också, där vissa lärare, tydliggör elevernas individuella utvecklingsområden. Det framkommer att lärare undervisar eleverna i olika strategier för att lösa uppgifter och i att ta ansvar för sitt eget lärande. Granskningen visar att lärarna sällan ger eleverna ett reellt inflytande över arbetsformer eller innehåll i undervisningen. Lärarna arbetar inte metodiskt för att involvera eleverna i planeringen av undervisningen utan istället bygger delaktigheten på enskilda lärares initiativ och spontanitet.

Det finns förvisso olika forum för elevers delaktighet såsom klass- och elevråd, både lärare och ledning uppger att på elevrådet tas frågor upp som exempelvis schemaläggning, ordningsregler och enkätsvar. Men det framkommer också att eleverna inte tydligt uppfattar att de har inflytande exempelvis via råd, delaktighet i planering eller utvärdering av undervisningen. Vidare skiljer det sig mellan lärare avseende deras förväntningar på eleverna. Skillnaden kommer till uttryck i lärarnas inställning till elevers förmåga att vara delaktiga i utformningen av sin utbildning. Elevernas möjlighet att utöva inflytande på undervisningen handlar oftast om att kunna påverka redovisningssätt eller planeringen avseende vilken ordning olika moment ska läsas. Mer sällan ges eleverna möjlighet att resonera kring undervisningen utifrån ämnets centrala innehåll eller utvärdera undervisningen. Vad eleverna lärt sig på en lektion kan de få visa genom en tumme upp eller ner. Utifrån elevintervjuerna och resultaten av Skolinspektionens elevenkät från vårterminen 2024 framgår dessutom att eleverna upplever att deras möjlighet till inflytande över undervisningen är låg, minskande och dessutom avtar ju äldre eleverna blir.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver gemensamt utveckla och implementera metoder så att eleverna regelbundet deltar i planering och utvärdering av sin egen utbildning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna i begränsad omfattning görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen samt att det dessutom sker regelbundet, och är beroende av enskilda lärare. Delaktighet och inflytande är viktiga delar av skolans demokratiska uppdrag, och avsaknad av delaktighet och inflytande riskerar även att minska elevernas motivation för skolarbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärare och elever ta fram olika metoder för att regelbundet planera och utvärdera undervisningen. Det bör omfatta såväl enskilda lektioner som längre arbetsområden. Med utgångspunkt i vad kommande utvärderingar av undervisning och delaktighet visar, har lärare sedan möjlighet att vidareutveckla sin undervisning. Rektorn behöver försäkra sig om att alla lärare deltar i ovan nämnda utvecklingsarbete, samt att det som beslutas implementeras i undervisningen och att en utvärdering görs med syfte att säkerställa att det gemensamma demokratiarbetet har givit effekt. Som ett led i att säkerställa att eleverna görs delaktiga i planering och utvärdering

av undervisningen kan rektorn skapa nya rutiner och systematik för skolans demokratiuppdrag.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med elever, lärare, rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbetet för trygghet

Det finns endast till viss del ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan eftersom det förebyggande arbetet bygger på en otillräcklig analys av situationen på skolan. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer. Bland annat får lärarna tips på hur de ska arbeta med sina klasser inom ett nystartat värdegrundsarbete i alla skolans klasser. Eleverna är indelade stadiervis på separata våningsplan, de äldre eleverna är trivselledare (organiserar och genomför rastaktiviteter) för de yngre, samt genom skolans ordningsregler. Däremot visar granskningen att skolans förebyggande arbete endast delvis utgår från uppföljning och analys av elevernas upplevelse av trygghet. Visserligen svarar alla eleverna på årliga trygghetsenkäter och dessa följs upp i arbetslagen. Eleverna görs delaktiga genom att elevrådet får komma med förslag på åtgärder utifrån resultaten. Både elevers och lärares uppföljning påverkar fortsatta åtgärder. Rektorn leder arbetet med att identifiera behov av insatser som exempelvis att förändra förutsättningar kring otrygga platser eller personella resurser riktade mot enskilda elever för att övriga elever ska känna sig trygga. Trygghetsfrågor tas vid behov upp på olika möten och lärare tar upp trygghetsfrågor med varandra, stöttar varandra och ger varandra tips men trygghetsarbetet utgår inte ifrån någon djupare analys av situationen på skolan. På högstadiet uppger till exempel lärare att det är utmärkande för skolan att det är en familjär stämning och att lärare och elever kan tala med varandra vid behov. Samtidigt svarar elever i de högre årskurserna att det finns lärare de är rädda för och att de i relativt låg grad har förtroende för de vuxna eller litar på att vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver i begränsad utsträckning ett samlat arbete för att skapa studiero och en lugn miljö. Lärarna har vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa ett lugn såsom exempelvis fasta placeringar, ordningsregler, konsekvenstrappan och mobilfri undervisning. Samtidigt saknas en samsyn kring begreppet studiero och lärarna väljer själva metoder i klassrummen för att återföra studiero såsom exempelvis tillsägelser, ramsor, påminnelser, hämtar rektorn, poängsystem och disciplinära åtgärder. Rektorn uppger även att högstadiets studiero är ett utvecklingsområde och att det är enstaka elever som stör en annars god studiero och att lärarna saknar samsyn kring studiero. Detta bekräftas av Skolinspektionens enkät 2024 där det framgår att både elever och lärares värdering av studiero är låg och minskande.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt för arbetet med att skapa och upprätthålla studiero.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärare och rektorn inte har en samstämmig bild av vad studiero innebär eller hur den ska uppnås. Det finns också en variation i hur lärarna hanterar uppkomna situationer. För närvarande finns inga gemensamma diskussioner på skolan om strategier och förhållningssätt i lärarnas arbete med att upprätthålla och vid behov återställa studiero på lektionerna. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna diskutera vad som kännetecknar god studiero och vilka faktorer som är betydelsefulla för att alla elever ska kunna koncentrera sig på undervisningen. Det kan till exempel handla om att rektorn initierar gemensamma diskussioner om förhållningssätt inom ramen för det kollegiala lärandet. Rektorn kan också engagera elevhälsans professioner i arbetet, utifrån deras roller och funktioner. Eftersom genomförandet av undervisningen i hög grad påverkar studieron, är också arbetet med att anpassa undervisningen så att den utmanar och stimulerar alla elever en del av att förbättra studieron på skolan. Gemensamma förhållnings- och tillvägagångssätt bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på ett likartat sätt. När det finns en gemensam linje och tolerans för olika

beteenden och vilka konsekvenser störande moment ger, skapar det en förutsägbarhet och trygghet under elevernas skoldag. Det bidrar också till att förflytta arbetet från kortsiktiga åtgärder och enskilda lärare till ett samlat och främjande arbete för studiero på hela skolan.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg är lågt och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med lärare, rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer upp och analyserar i begränsad omfattning lärares omdömen och betyg i alla årskurser och ämnen i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Vidare visar granskningen att rektorn inte systematiskt analyserat skillnader mellan omdömen, årskurser och ämnen eller avvikelser mellan nationella prov och betyg. Rektorn gör därmed inte heller någon bred analys av eventuella avvikelser och har därför inte några tydliga förklaringar till avvikelser som förekommer på skolan. Rektorn har inte heller fört diskussioner med lärare avseende skillnader i omdömen och betyg eller, endast i undantagsfall, avseende avvikelser mellan nationella prov och betyg och har inte heller tydliga förklaringar till dessa.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn endast delvis tillser att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg. Rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor, men följer inte upp att samverkan sker eller vad som då behandlas. Rektorn uppger att skolan saknar ett systematiskt arbete med betyg och bedömning där alla ämnen fångas upp. Detta bekräftas även av Skolinspektionens enkät 2022 och 2024 där lärare uppger att det i relativt låg utsträckning bedrivs ett arbete på skolan för att säkerställa att omdömen och betyg är likvärdiga. Det saknas en samsyn gällande betyg och bedömningsfrågor på skolan och även om lärare på eget initiativ arbetar med bedömningsstöd och sambedömning så skiljer det sig åt mellan olika ämnen i vilken utsträckning detta sker.

Granskningen visar att rektorn saknar insyn i lärarnas arbete med bedömning och betygsättning samt vilket underlag de har för sina bedömningar. Även om rektorn har organiserat fasta mötestider för lärarna så saknas en tydlig planering för vilka tillfällen frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer ska ske. Det framkommer även att det saknas uttalade förväntningar på sambedömning förutom vid nationella prov och då endast i de ämnen där det finns flera undervisande lärare i samma ämne och stadie. Dessutom finns ett motstånd mot de nationella proven bland vissa av skolans lärare. Av granskningen framgår att det finns lärare som saknar ämneslärarkollegor att diskutera bedömning med men att de kan vända sig till en kollega eller biträdande rektor om de har frågor kring betyg och bedömning. Samverkan kring bedömning och betyg sker främst när läraren behöver hjälp och gynnar inte en likvärdig bedömning i hela elevgruppen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar samt ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte tillser att lärarna använder olika metoder för likvärdiga bedömningar, omdömen och betyg, och att den samsyn som finns kring bedömning och betygsättning är begränsad. Detta riskerar att medföra oriktiga betyg vilket kan få långtgående konsekvenser för elevers studie- och yrkesval och andra livsmöjligheter.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att påbörja ett styrt arbete med att systematisera lärarnas arbete med bedömningar genom att implementera strategier för kvalitetssäkring av omdömen och betyg i hela lärargruppen. Detta för att skapa förutsättningar för lärarna att gemensamt arbeta med frågor kring bedömning och betygsättning och uppnå ett gemensamt förhållningssätt och en utökad bedömarkompetens. Till exempel kan den tid som avsätts för detta ändamål ha en tydligare inriktning kring arbete med likvärdig bedömning mellan lärare i olika årskurser. Skolinspektionen rekommenderar även att rektorn ger lärare förutsättningar att sambedöma ämnen varje läsår med andra skolor samt säkerställa att alla lärare ingår i något forum för bedömning. Mot bakgrund av att sambedömningar är av stor betydelse för ökad likvärdighet, då det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur, kan rektorn förslagsvis avsätta tid för lärare att utforma ändamålsenliga

bedömningssituationer samt diskutera bedömning av elevprestationer i förhållande till olika kunskapsnivåer. Ett arbete med sambedömning syftar till att skapa förutsättningar för likvärdighet, att kalibrera bedömning och ge tillfälle för kompetensutveckling. Rektorn behöver metodiskt följa upp skolans bedömningsarbete. För stöd i att öka likvärdighet genom sambedömning hänvisar Skolinspektionen till Skolverkets sida Sambedömning som redskap för ökat likvärdighet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med lärare, rektorn, huvudmannen samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Granskningen visar att huvudmannen inte gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet vad gäller nationella mål och likvärdighet. Huvudmannen följer regelbundet upp skolans resultat och utveckling genom exempelvis det systematiska kvalitetsarbetet, måluppfyllelse, betyg, enkäter och genom rektorns föredragningar. Men det framgår samtidigt att analysen av resultaten är skolans egen och att den analysen också är utgångspunkten för huvudmannens beslut samt att huvudmannen oftast bifaller skolans önskemål. Av granskningen framgår vidare att det finns en tydlig ansvarsfördelning som är förankrad i såväl skolans som huvudmannens organisation. Det finns skriftliga instruktioner för rektorn och skolchefen som är tydligt kommunicerade. Huvudmannen har delegerat skolchefsrollen till skolans ledning. Av granskningen framkommer att huvudmannen tar emot och utreder klagomål utifrån en rutin som finns på skolans hemsida och är välkänd för elever och personal. Av granskningen framgår att ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn avseende klagomål är tydlig och att huvudmannen utreder klagomål gällande rektorn, även om det inte framgår av klagomålsformuläret. Anmälan om kränkande behandling inkommer till verksamheten på olika sätt och kommer, via rektorn, huvudmannen tillhanda. Rektorn håller huvudmannen uppdaterad om hur eventuella utredningar framskrider och ansvarar vidare för uppföljningar av anmälan och återkoppling till berörda.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen arbetar långsiktigt och systematiskt för att ge rätt förutsättningar för utbildningen som bedrivs på skolan. Huvudmannen ansvarar för det materiella och ekonomiska stödet och beslutar om vilka investeringar som ska göras. Lokalerna är gamla och ibland en utmaning för skolans verksamhet, exempelvis har material till flexibla lärmiljöer och digitala hjälpmedel köpts in till alla klassrum. Utifrån elevernas behov och skolans önskemål köper huvudmannen in exempelvis nya läromedel. Huvudmannen skjuter till extra medel vid behov. Det framgår dock att huvudmannen varken följer upp eller säkerställer lärarbehörigheten på skolan utan det är ett ansvar för rektorn och lärare har erbjudits att komplettera sina behörigheter genom lärarlyftet.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannens ger visst stöd till rektorn utifrån de behov som uppstår men stödet utgår till övervägande del från rektorns egna bedömningar och önskemål. Det finns tillfällen då huvudmannen identifierat behov i verksamheten och då har det exempelvis handlat om externt stöd till rektorn inför ett framtida stambyte i lokalerna. Bland annat har huvudmannens stöd handlat om verksamhetsnära utmaningar som exempelvis personalfrågor, elevärenden eller huvudmannens uppmaningar till rektorn att leta kontakter, nätverk och kompetensutveckling. Huvudmannen uppger att det är ägarstiftelsens roll är att se till att huvudmannen har rätt kompetens för att öka stödet för skolan och skolans ledning. Huvudmannens kompetens ger idag goda möjligheter att på ett professionellt sätt ha god kunskap om vad skolverksamhet innebär.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen sällan gör några självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet, måluppfyllelse och inte heller kritiskt granskar rektorns kvalitetsarbete. Det medför en risk att huvudmannen inte identifierar eventuella behov i utbildningen som ligger inom huvudmannens ansvar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen självständigt analyserar utbildningens resultat, kvalitet och måluppfyllelse vad gäller

nationella mål och likvärdighet. Utifrån slutsatserna av huvudmannens analys kan huvudmannen förhålla sig självständigt till och kritiskt granska de bedömningar som rektorn gör inom det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Även om en huvudman med endast en skolenhet kan bedriva sitt kvalitetsarbete i ett sammanhang med verksamheten, är det centralt att varje huvudman på ett systematiskt sätt följer upp, analyserar resultat och utvecklar verksamheten. Det är av vikt att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete utgår ifrån ett styrningsperspektiv, vilket leder till att huvudmannen kan identifiera behov av utveckling.

Beslutet har fattats av Sara Carlsson, enhetschef.

I den slutliga handläggningen har Malin Hennius, utredare (föredragande) och Henrik Fredriksson, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

Sju lektionsobservationer.

Två gruppintervjuer med elever.

Två gruppintervjuer med lärare.

En gruppintervju med skolans elevhälsa.

En intervju med rektor.

Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt

skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 mars 2025. Intervju med rektorn genomfördes digitalt den 6 mars 2025 och med huvudmannen den 6 mars 2025. Besöket genomfördes av Henrik Fredriksson och Malin Hennius.

Sverigefinska skolan är en fristående skola i Stockholms kommun. Skolan har elever i förskoleklass och grundskolan årskurserna 1–9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går 409 elever på skolan. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har fyra biträdande rektorer.

